

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemnan za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižanja cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemnan za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Srbska vojska.

Ker se je Turčija na prvo silno rusko besedo takoj pokorila in prevzela premirje do novega leta, moremo reči, da je prav za prav srbskega vojevanja sedaj konec. Kajti če se prav po obteku dveh mesecev vojevanje na novo začne, potem ne bode več Srbija sama vojevala pod svojo zastavo, temuč na strani Rusije. Zato je čas, da se nekoliko nazaj ozremo. In potem kar ob kratkem izrečemo iskreno in odkrito sodbo, da je stvar drugače iztekla, nego smo pričakovali.

Pričakovali smo, da, kakor brz Srbija vojno napove, bode jo tudi Rumunija in Grecija, pričakovali smo, da bode potem vzdignila se cela Bosna in cela Bulgarija, Kreta in Albanija. In ko se to vso nij zgodilo, temuč smo videli same Srbe obeh kneževin na bojiščih, še smo pričakovali, da bode srbska vojska na Moravi in pri Črnejgori sama kos turške. Ker Turčija celo leto nij mogla ukrotiti vstanka v Hercegovini in Bosni, ker je bila napovedala bankerot, ker so se Srbi pred pol stoletjem brez priprav in s slabšim orožjem osvobodili Turka, kateri je v deželi gospodoval, ker Črnogorci nikdar zmagani nijso bili, smeli smo pričakovati celo to. Kakor rečeno, prišlo je drugače. Turki so zmagali Srbe v odločilnej bitvi pri Djunis; le Črnogorci so nezmagani ostali.

Rumonom in Grkom se bode še bridko vtepalo zato, da nijso s Srbi vred hoteli dokazati Evropi, da orijent mora biti last orientálnih narodov; da so ti orientálni narodi zmožni sami osvoboditi se in sami vladati nad soboj, svobodni sami skrbeti za svojo svobodo. Sè svojo pasivnostjo v britkih štirih mesecih, ko so Srbi sami borili se zoper pre-

silo, odrekli so se Grki in Rumuni svojej samostalnosti in svojej inicijativnosti. V bodoče jim niti njih bizantinska intrigantnost ne bode pomagala.

Kar se tiče Bulgarov in Bošnjakov, poznamo jih stoprav zdaj, da sami so nezmožni do svobode pomagati si, kakor so si pomagali nekdanj Srbi. Bulgari so krotak narod, delaven in dober, a ne vojevit, rabljiv materijal, ali svoboda in disciplina bi jih stoprav morala vzrediti in odgojiti. Poleg tega so jih Turki z grozovito neusmiljenostjo in zversko nečlovečnostjo ostrašili. Isto velja o bosenskej raji. Tu pa je mohamedanizem tudi mnogo korumpiral. Le avtonomija in omika more tu narod okrepiti in povzdigniti.

Srbi sami so se preračunili v svojej moči in britko dovolj iztrezovali necega velikosrbskega mnenja, po katerem so mislili včasi, da mogo neoziraje se na Slova ns tv o ustvariti veliko Dušanovo carstvo. Zdaj vidijo, da je to mogoče le s pomočjo slovanske bratske Rusije. In to izpoznanje je velik dobiček iz nezdol in nesreč te vojske. Zdaj bodo Srbi bolj Slovani nego separatisti. Isto tako bodo morali zdaj marljivejši biti, več za svojo državo plačevati, in to bode za narod koristno, ako Bog hoče. Tako so tudi iz nesreče — koristi.

Sicer se pa skladamo s ponavljano mislijo našega peterburgskega dopisnika, da Srbija prav za prav nij končala, ampak, da bode po boku Rusije po novem letu bojevala na dalje z novim pogumom in sigurno z novim vspehom, in nasprotno srečo.

Res je, da nemški in nemškutarški časniki judovsko vpijejo, da je v Srbiji Rusija pobita, da Rusija nij pripravljena. Vendar počakajte nesramniki! Nad dvajset let se je Rusija za vojno pripravljala in mi smo gotovi,

da je njen vojni minister, večči in pošteni Miljutin v zadnjem desetletji tako storil svojo dolžnost, kakor zdaj Slavjanstvu treba.

Iz Peterburga 31. okt.

[Izv. dop.]

Ruski časniki prinašajo slaba poročila s srbskega bojišča. Djuniš je pal Turkom v oblast, srbska vojska izgublja pogum, boljša polovica ruskih prostovoljcev je pala v krvavem boji na polji te neravnne borbe. Ruski telegrami poročajo, da v zadnjih bojih je uže srbska artilerija, dozdaj dobra, vpadala. Bila je utrujena in obupavati je začela. Mej Deligradom in Ražanjem žgó Čerkezi. Dežela je blizu obupavanja. Turkov je preveč bilo in premnogo časa so imeli zbrati vse svoje moči. Vsi klici iz Srbije so bili: Rusija pomózi, sicer utonemo.

In evo! Rusija pomaga! Denašnji časniki prinašajo debelo tiskan ruski ultimatum, kateri pri vas gotovo po telegrafu uže kake 4 dni veste, prej nego vam bode moje pismo v roke prišlo. Zato naj ga bralcem „Slovenskega Naroda“ podajem v izvirnem ruskem poročilu:

„Jego Veličestvo Gosudar Imperator izvolil poslat sego dnja prikazanije generalu Ignatijevu objaviti Portě, čto jesli v' tečenji dvuh dnejev ona ne primet peremirija na šest nedjel ili na dva mesjaca i jesli ona ne ustanovit nemedleno vojenih dejstvij, to russkij posol so vsěmi členami posolstva vijedet iz Konstantinopolja i diplomatičeskija snošenja s Portoju budut prevrani.“

A zdaj se nič ne bojte. Srbija utrujena, izmučena, iztočena, prenosivša na svojih plečah podvojeno turško armado in pritiskanje vse zapadne diplomacije, vrgla se je v naročje pravih drugov, ki jo bodo rešili.

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

XVI.

(Dalje.)

„Pavla, veš-li, komu na ljubo sem se tako daleč izpozabil? Je-li veš kdo me je pokvaril in mladost, prijateljstvo moje zlorabil?“

„Ne, Hjalmar, tega ne znam in ne želim izvedeti,“ odgovori Pavla nujno. „Veže te častna obljuba, katere ne smeš zabiti.“

„A ko bi bil . . . .“

„Molči!“ zakliče Pavla, ter ponosno dvigne z glavo. „Dolg, katerega je Albin prevzel, plačala bodem jaz, a vedeti nečem ničesar. Dobro pomisli, Hjalmar, da si ti to zjedinjenje pospeševal, in nij je moči, ki bi me prisilila javno razgledavanje provzročiti, ali pak obljubi, katero sem dala Alfredu, nezvesta postati.“

Ako bodem nesrečna, skušala bodem voljno trpeti; a nikakor ne pripustim, da bi se ljudje meni ali pak Alfredu smijali.“

„Toraj raji sama sebe daruješ, nego bi slišala se grajati,“ oglasi se Albin, kateri je na tihem v sobo vstopil. „Vidiš propad, h kateremu te pot pelje, a nemaš poguma vrniti se. So-li ljudje toliko vredni? Je-li njihova razsodba ti bolj draga, nego življenje?“

„Ne,“ odgovori Pavla, ter vpre svoje oči, iz katerih je živo preverjenje sijalo v Albina. „Ne darujem se javnemu mnenju; a ko bi jaz zdaj odstopila, vzrastla bi iz tega Alfredu neprecenljiva škoda. Od tega zjedinjenja odvisi njegova bodočnost, morali čno življenje. Na to upa on, kot edino možno rešitev. Hočem mu jaz storiti nemožno, da bi postal pošten mož in zapustil pot, po kateri hodi, ker bi postala premalo srečna? Ne, Albin, tvoje dobro in pošteno srce tega ne zahteva. Ne moreš mi prisojevati tako malo ljubezni za

onoga moža, katerega sem si za soproga izvolila. Ali bi mogla zadovoljno živeti, ko bi ga brezobzirno in brezčutno pahnila nazaj v njegovo revno, nesrečno življenje? Veruj mi, da sem mnogo premišljevala in preverila sem se, da bo Alfred, kot moj soprog, postal drug mož. Ne odstopim torej in ko bi pred soboj videla propad, kateri mi preti.“

Pavla govorila je tako določno, da se je videlo, da je njen sklep nerazrušljiv.

„Toliko ljubezni izgubljavaš zanj, mej tem, ko jaz . . . .“

Albin obmolkne, si obriše čelo in pristavi:

„Mej tem, ko bi jaz svoje življenje rad žrtvoval, da bi te rešil.“

„A kaj koristi to, da hočeš tacega rešiti, ki noče rešen biti,“ odgovori Pavla milo.

„Ipak ne bodeš, pri Bogu in vsem kar mi je sveto, nikdar žena tega sleparja,“ vsklikne Albin, zapusti sobo, ter gre k očetu.

Ruski car je moral v tem, baš pravem, ker zadnjem času ultimatum porti poslati in ukazati jej, da dalje ne sme. Kakor je mej našim narodom zdaj gibanje in mišljenje, noben ruski vladar ne bi bil smel Slované v Srbiji pustiti zmagovalnej turške vojski, da bi iz njih dežele naredila pustinjo. Sicer vam bodem o vtisu ultimata še poročal, denes je stoprav prvi dan.

Jugoslovansko bojišče.

Deligrad nij v turških rokah, temuč ga imajo Srbi. Tako je nam tolažljivo poročal včerajšnji telegraf. Denes pred končanjem uredovanja še ničesa natančneje ne vemo. Če je to res, potem nij tako slabo s srbsko vojsko. Ker so tudi Turki silno oslabiljeni (čemur je priča nepogojno sprejetje ruskega ultimata), more se stvar hitro še na bolje zaobrtniti.

Kljubu temu, da se je premirje uže 1. novembra začelo, poroča turškofilski dopisnik iz Vidina, da so Turki pred Kruševcem Srbe napali in jim 10 kanonov vzeli. Ali je to res, ali ne, to je težko trditi dan denes, ko vedno toliko in toliko nasprotnih glasov leta, da je treba pazno in nezaupno vsakej novici v lice pogledati, od kod pride in ali je resnična ali ne.

Sicer je pa veliko vprašanje, ali bode turška vojska držala in izpolnjevala premirje ali ne. Turška vlada ima pri svojih divjacijskih vojsčakah malo veljave in pokorščine. Zadnje dni je bilo pa še celo brati po časnikih, da poveljnik Abdul Kerim in njegovi generali ne bodo brezpogojnega premirja sprejeti hoteli, če ga prav sultan sprejme, temuč rajši odpovedali se. Sultan se je brž udal. Bomo videli, kaj bodo njegovi generali rekli. Vse mogoče.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. novembra.

Gospodska zbornica drž. zbora je imela 2. nov. prvo sejo, a važnosti nij bilo nobene v njej.

V **Galiciji** so volitve končane. Veliko večino imajo avtonomisti ali konservativci. Polovica poslancev je iz poljskega plemstva, takozvane „šlahte“. Izgubili so Rusini, kar nij slabo, ker itak vedno z ustavoverci hodijo, da si ravno tudi poljska „šlahta“, kot družemu Slovanstvu, zlasti Rustvu — protivna, nema naših simpatij. Vendar je boljša, kakor takozvani liberalni Poljaki.

Tega opozoruje na značaj častnikov. A mitnijski oskrbnik mu pravi, naj pomete pred svojim pragom in potem naj gre k sosedu čistit. Sicer sta bila Alfred in Pavla v tretje oklicana in ženitovanje odloženo na prihodnji teden. Nič se nij dalo storiti in ker gospod Linek nič slabega nij slišal o Alfredu, bilo mu je ljubo, da ga bode ob kratkem zval svojega sina.

XVII.

Dan ženitve je napočil. Albin in Strle imela sta skriven pogovor, a ostal je brez nasledic, kajti tuja gospa je izginola. Krčmar je dejal, da je odpotovala v Stockholm; kaj gotovega, določnega vedel nij nikdo, kajti nihče je nij videl iti na parobrod. Gostilno zapustila je nedeljo zvečer.

Tu je bil toraj odločilen dan, in videti je bilo, da Albin nema ničesa več upati. A čudno! vse prejšnje dneve bil je čmerikav in neizgovoren, a denes je bil izvanredno vesel.

Vnanje države.

K **ruskemu** carju v Livadijo, kjer je uže ruski carjevič naslednik, knez Gorčakov, angleški poslanik lord Loftus, nemški poslanik Schweinitz — pride te dni še avstrijski poslanik v Petrogradu grof Langenau. Tako bode vsa evropska višja diplomacija tukaj na ruskem dvoru ugibala.

Ruski vojaški novinci so sklicani 13. decembra meseca. Rusija ima za vojsko dovolj uže izurjenih vojakov.

Na **Grškem** so povsod tabori, v katerih ljudstvo terja orožja, da gre z grško vojsko osvobodit Grke, kar jih je pod Turškim jarmom. Kadar bi prišla Rusija, Grška ne more več mirna gledati.

Iz **Carigrada** se poroča, da se zdaj razgovarjajo o ustanovitvi meje, katero vojska turška in srbska ne smeti prestopiti, ali demarkacijsko linijo.

Iz **Rima** se poroča, da je „Gazzetta d' Italia“ pisala zoper ministra notranjih zadev obrekovalne stvari. Minister je tožbo vložil zoper pisce in urednike in jim pravico dal, da dokazujejo resnico.

Nemški državni shod je imel sejo 2. nov. in je volil Forckenbecka za predsednika.

Iz **Azije** se poroča, da Turki ščujejo prebivalstvo v Khivi, naj se zoper rusko gospodstvo vzdigne. Ali opravili ne bodo nič. Prvič imajo Rusi dobre trdnjave povsod, drugič pa posadke, katere ostanejo, so dovoljne vsak upor precej udušiti.

Dopisi.

Iz Gorškega 1. okt. [Izv. dop.]

Kakor ste uže po telegrafu zvedeli, izvoljeni so bili vsi narodni poslanci v vseh slovenskih volilnih okrajih. Z izidom volitev v kmetijskih občinah smemo biti zadovoljni, pri vsem tem pa ne morem zamolčati, da je narodnjake v Gorici nekoliko osupnilo postopanje nekaterih Slovencev, ki se nijso znali podvreči narodnej večini in narodnej disciplini. Ne bom obširneje o tej neveselej prikazni govoril, le toliko smelo trdim, da s tem se je narodni časti veliko škodovalo, kajti italijanski list „Isonzo“ je v svojih člankih hvalil Slovence in imenoval jih, da umejo disciplino in da so vsi delavni za eno svrhu, to je, da bodo voljeni odločni narodnjaki. In glej, prav v Gorici, pred očmi naših najljutejših nasprotnikov pokaže se, da se ne moremo ponašati s preostro disciplino, zato tudi radost v nasprotnih krogih.

4. t. m. je volitev enega poslanca za trge Tolmin, Kobarid, Bovec, Kanal in Ajdovščino. V tej skupščini imajo merodajni vpliv Kobaridci, in nadejamo se, da bodo vsi so-

Pred poludnem odpelje se Albin s Strletom in še nekaterimi drugimi gospodi iz mesta k skupnemu kosilu na deželo.

Majorkinja Stalova, katera je vse videla in vse vedela, jezila se je, ko je videla Albina za rano iti v luko samega, a nazaj v mesto spremljeval je neznan gospo.

V svojej sobi, pred toaletno mizico, napravljala je hišina Juliko. Hotela je biti pri Pavlinej in Alfredovej poroki navzoča. A prepovedala je za družico voliti jo.

Mej tem, ko jej je hišina črne kodre uredovala, opazovala je Julika Kamelijo, koja je bila namenjena njene lase kinčati. Alfred posljal jej je šopek izbranih cvetic, mej katerim je bila tudi ona kamelija. Obličje Julike bilo je blede, kakor marmelj, ustni brezbarveni; živela je — a niti črtica njenega obraza nij toga svedočila.

(Dalje prih.)

glasno volili od narodnega pol. društva „Sloga“ priporočanega kandidata g. Ignacija Kovačiča, velicega posestnika in župana pri sv. Luciji, moža, ki je vreden našega zaupanja, ki je delaven, jako spreten gospodar, tudi odločen za narodne kandidate in slišim, da je prav on veliko pripomogel, da se je volitev tako vrolo za našo narodno stranko izvršila. Možje tržani, složni bodite, in volite vsi imenovanega Sloginega kandidata.

Ako se, kar se za trdno nadejamo, tudi ta volitev dobro sponese, imeli bi uže 7 odločnih narodnjakov-poslancev, in Bog daj, da si tudi naši slovenski veliki posestniki izberó odločne možake, — poslance, katerih imajo 3 voliti. Volitev slovenskih vel. posestnikov bode na sv. Martina dan, torej le malo dni nam še ostaje za delo, treba pa ne-utrudljivo delati, kajti Lahoni vsiljujejo dva, Laha za kandidata in tudi, kakor pozitivno vem, strastno za to delajo. Gospodje slovenski veliki posestniki, ki ste uže dvakrat pošteno narodno volili, pokažite tudi sedaj, da ste zvesti narodnjaki in da se ne marate ločiti od malih posestnikov, po nikakem načinu tudi v narodnih načelih ne.

Nikar ne oddajajte zvitim zapeljivcem pooblastil in če je bil uže kateri zapeljan naj hitro pooblastilo prekličje. Kedor ne more sam priti k volitvi, kar bi bilo pač najboljšje, naj pošlje podpisano pooblastilo odboru „Sloge“, ali posameznim njenim odbornikom. Slišimo tudi, da nek Italijan — menda Italijaučič —, ki ima veliko posestvo v slovenskem okraji, ponuja dva kandidata Slovincem, ako ti volijo enega italijanskega kandidata. Varujte se te spletke, katera namerava na to, da si Italijani, če dobe s tem manevrom enega poslanca več, osigurijo stalno večino v deželnem zboru! Nikar ne obupati in reči, bolje da dva dobimo, kakor vse tri izgubiti. To je ne le nespametno ampak tudi pregrešno. Ako le količkaj delamo in če storé Slovenski veleposestniki svojo sveto dolžnost, sigurni smo celo sijajne zmage in ne treba nikakoršnega paktiranja. Zdaj slovenski veleposestniki storite to, kar terja od vas narodna čast in volite enoglasno od „Sloge“ priporočene 3 kandidate, katerih imena bodo jutri od „Sloge“ priobčena.

Iz Kranja 3. okt. [Izv. dop.] Naša čitalnica je začela zimsko sezono s prav lepo besedo, ki se je vršila 28. t. m. Pevski zbor je pod izurjenim vodstvom g. Trdine več pesnic eksaktno izvel, iz mej katerih se je čveterospev „Serenada“ tako dopal, da se je moral ponavljati, jako ugajala je tudi „Na moru“ od Jenka, ki je našo veselico s svojo navzočnostjo počastil. Da se je veselica prav dobro izvršila, k temu je mnogo pripomogel gosp. Stöckl iz Ljubljane, ki je z izbornim igranjem na glasoviru občinstvo navduševal; presrečna mu hvala. Občinstva smo se več nadejali.

Škoda je, da se po dovršenih „besedah“ naši narodnjaki navadno tako razidejo, da nekaterih cele kvatre več nij videti; vsakih 14 dni bi se vendar lako enkrat na prijazen razgovor v čitalnici shajali (jour fix) ki bi naj bila naše zbirališče tudi druge dni, ne samo, takrat, kadar je „beseda“. Posnemajmo v tem Nemce. Lepo je, pridno doma delati; če nam pa življenje poleg vsakdanjih skrbi za živež toliko časa ne privoščji, da bi se vsaj vsake 14 dni prijazno kake dve urici pomenkovali,

potem pa nij vredno piškavega oreha. Pretirana samotarija razvitku lepih in prijetnih človeških lastnostij nij ugodna.

Iz Kamnika 1. nov. [Izv. dopis.] Mnogo se je pred tremi leti in dalje pisalo po slovenskih časnikih, posebno v „Slov. Narodu“ o naših občinskih zadevah. Toda kakor moram žalibože priznavati, bilo je skoro vse brezuspešno, ker naših ljudij se ne prime lahko beseda.

Zapisnik volilcev leži, kakor smo zvedeli na pregled, baje je sestavljen tako, da bo onim na korist, ki so ga dali sestaviti, če meščani ne reklamirajo; ali da bi ga kdo pregledal, še misliti nij pri nas! Narodni volilci pri nas se z malimi izjemami zaspanci, ki potrebujejo, da bi jih vedno kdo za lase vlekel, da ne bi zadremali. Če kakemu kdo omeni o volitvah, pravi: „Kaj me briga, naj županuje kdor hoče!“ Javno življenje in javni interesi — to jim je našim enim deveta briga, drugim pa španjska vas. Namesto, da bi čitali časopise, da bi se podučevali, jim je ljubše večere tratiti pri kvarti ali družih rečeh. Proste dneve, ko bi se možje lahko pomenili o tej ali onej koristnej reči, razkropé se po vseh kotih. Kaj čuda, če je tako pri nas. Za volitve se ne pripravlja še nič — je-li potem mogoče zmagati? Kakoršnega župana si zaslužimo, tacega pa imamo. Saj v resnici ne zaslužite Kamničanje boljšega.

V nasprotnem taboru se živo agitira, in osobito g. G. uže razpošilja svoje agente okolo volilcev in tudi sam se prikupuje. A naša stranka? — Živo čutimo, da nam manjka voditelja, agitatorja, priljubljenega pri vseh. Možje volilci, ako imate kaj časti v sebi, ako teče v vaših žilah krv slovenska in slavjanska, vzbudite se vendar in rešite čast Kamniku s tem, da izvolite narodnemu mestu naroden zastop. Delajte sedaj na vse kriplje, spodbijajte nasprotnim agitatorjem njihovo delo in pred vsem pa pazite, ako bo kje kaj nepostavno se ravnalo, da se brž naznani, da se more pritožiti dalje.

Zjedini se in pridimo zložni vsi na volišče.

Iz št. Kancijana v junskej dolini na Koroškem 2. okt. [Izv. dop.] (Nov zvonarski mojster.) Tudi Maribor na slovenskej Dravi ima svojega zvonarskega mojstra in ne samo Ljubljana ali dunajsko Novo mesto. Temu priča smo št. Kancijanski farmani v junskej dolini na Koroškem, kateri smo 27. oktobra 5 novih zvonov iz omenjenega mesta prejeli. Tehtajo vsi skup 4284 kilov in večji mej njimi 2083 kilov. Res, da so se pretečeno nedeljo v Mariboru vlti zvonovi prvokrat na Koroškem oglasili, vendar ponosno moremo reči, da mi slovenski Korošci še nijmo lepših in čednejših zvonov videli, pa tudi ne bolj vbranih slišali, ki razlegajo svoje doneče glasove v C-moll akordu po celej podjunskej dolini. Zatorej ljubi „Slovenski Narod“ razglasi tega zvonarskega mojstra z imenom: „Janez Dienci in sinovi“ in priporoči ga vsem slovenskim cerkvam. Gotovo se bo ta vrli mož, ako mu bomo Slovenci zaupanje dali, z izvršnim delom in z obnašanjem hvaležnega skazal, ker on in sinovi vse z lastno roko delajo ter vežejo teoretično vednost z izvršno praktično urnostjo.

Domače stvari.

— (Slovenska zmaga v Istri.) Slovenci v zgornjej Istri so pri volitvah v deželni

zbor z dvema poslancema zmagali. Voljena sta v Koparskem okraji dekan Fabris iz Bolzeta in zdravnik Caharija Lijon s 39 glasovi od 67. Torej tudi tu se Slovenstvo giblje in vspenja.

— (G. Leopold Klinar) se je v jetnišnici na gradu ljubljanskem odpovedal duhovenskej službi, ki se je s 30. oktobrom t. l. vnovič razpisala.

— (Kranjski dež. odbor) je imenoval za uda c. kr. okr. šol. sveta za ljub. okolico gg. Franca Kotnika iz Vrhnike in Jos. Selnika.

— (Iz Šmartnega pri Litiji) se nam piše: Denes 4. novembra se je pri nas slovesno odprla nova četirirazredna šola; navzočih je bilo pri slovesnosti več odličnih udov deželnega, okrajnega in krajnega šolskega sveta in obilo ljudstva.

— (V Čitalnične restavraciji) bode denes nedeljo sviral vojaška godba po sledečem programu: 1. „Verdicte“ valcer od Straussa; 2. Overtura k operi „Ciganka“ od Balfeja; 3. Koncert, fantazija za flavto od Gallija; 4. „Od dežele do dežele“ polka fran. od Straussa; 5. „Trigovor mej klarineto, flavto in obojo“ od Hama; 6. Slovanska kadrilja od Straussa; 7. Reminiscence iz opere „Romeo in Julijo“ od Gounoda; 8. „Poznam oko“ pesen za rog od Reicharda; 9. „Srečen, kdor pozabi“ od Straussa; 10. „Narodni listi“ potpourri od Komsaka; 11. „Čez polje in travnik“ hitra polka od Straussa; 12. Slovanski marš od Straussa.

— (Vranska čitalnica) napravi, kakor dosihmal, zimske večerne veselice. 7. t. m. začne se streljanje s puško na kapselj. Čestite gospode soude čitalnice in streljskega društva vabi k obilnej in rednej udeležitvi najuljudnejše odbor.

— („Vrtec“) je prinesel v svojej 11. številki za mesec november naše slovenskej mladini naslednje gradivo: Otroku, pesen, spisal J. Libijanski; Rastlina v senci, pesen od J. K.; Mačeha, povest, spisal M. Pužar; Otroci, ne igrajte se z užigalnimi klinčki, povest, spisal J. Libijanski; Zvita gospodinja, kratka povestica; Gospodinja Rêzka, pesen (s podobo), zložila Lujiza Pesjakova; Na grobu, pesen, zložil Franjo Krek; V varstvo izročeno blago, povestica od P.; Arijon, zgodovinska pripovedka, spisal V. Eržén; Devin v Primorji, (s podobo) spisal Iv. Tomšič; Hektorjev boj z Ahilom, od V.; Na pokopališči, spisal D. Majarón; Jesen; Bolni otrok. — Natoroznansko-prirodopisno polje ima v sebi: Grobárji (Todtengraber) z lepo podobo in golobe. Razne stvari obsegajo različno drobljad. — Listu je priložena muzikalna priloga s tremi napevi. Tudi ta list bodi gorko priporočan naše mladini.

— („Nesreča čez nesrečo“) se imenuje knjižica, ki je ravno izšla v založbi Klein-Kovačeve tiskarne v Ljubljani in prinaša popularno nravno-podučno povest za ljudstvo. Velja 25 kr. in je prikladna za kak mal darček po kmetih.

Razne vesti.

* (Iz ljubosumnosti.) V Pragi živi sedemdesetleten mož Opolan, ki ima jedva trideset let staro soprogo. Nij torej čuda, če se včasih spreta. 22. onega meseca je šla žena k godbi, ter je pustila doma moža, da bi jej varoval troje otrok. Mož se loti strašna ljubosumnost in začne misliti na maščevanje. Ko se soproga vrne, udari jo trikrat s sekuro po glavi, da je takoj na tla pala in brez sebe

ležala. Prenesli so jo v bolnišnico, a teško, da bi ozdravela. Mož so pa zaprli.

* (Francesconi.) Časnik iz Padove piše o morilcu listonoše Guge: Enriko Francesconi je na padovanskem liceji svoje studije končal, a ker je v osmi šoli padel, šel je v višjo trgovinsko šolo v Benetke. Součenci so ga zvali „Španjca“, ker je njegova mati Španjka z imenom Silva y Medonza. To ime si je tudi morilec po storjenem zločinu pridelal. Baje da je prav rad čital in je veliko denarja zdajal za knjige, bil je tudi sicer jako nadarjen človek.

* (Goveja kuga) se je zopet začela v občini Novimarov na Hrvaškem in posebno v vasi Grani poginilo uže veliko živine za kugo na gobci in parkljih. Občinski odborniki in prisežniki pa roke v žepu drže in jim mari nij, da bi to stvar višjim gosposkam naznanili. Kajti tudi na Hrvaškem je kmet za živino večidel mačeha, terja vse od nje, a ne stori za njo nič.

* (Pošta okradena.) Postiljonu, ki je peljal 26. oktobra poštni voz iz Kremsa, je znanjkalo denarnega pisma, v katerem je bilo 2000 gl. V Senftenbergu poštar to zapazi. Začelo se je ostro preiskavanje. Dva dni pozneje pa je omenjeni postiljon izdal petdesetak pri nekem kovaču, in na tem petdesetaku je bila vinjeta „Radgona“. Zvedelo se je, da je bil mej poslanim denarjem bankovee z ono vinjeto. Postiljon je bil s ponarejenim ključem odprl voz in list z denarjem ukral. Našel se je v njegovem stanovanji še ves ostali denar. Postiljon uže gode v luknji.

* (Hiša) se je podrla v Hamburgu. Imela je več nadstropij in v vseh so prebivali ljudje. Bilo je ravno preteklo nedeljo, in ob času, ko so ljudje najbolj doma. Mrtvih ali smrtno ranjenih je 24 oseb. Prebivalci bi bili 1. nov. imeli vsi iti iz hiše. Vedelo se je torej za nevarnost, a da je tako blizu, tega nihče nij mislil.

Listnica opravnštva: G. M. Š. v Št. Kancijanu v junskej dolini: Poslanih 5 gl. naročnine sprotjeli, za pol leta naročnina na naš list znaša 8 gl.

(Poslano.) Mej človeškimi pomanjkljeji, ki so o prilikah lahko jako nevarni, in se pri malih in velikih čestokrat nahajajo, so posebno važne **poke v doljenjem životu** (kilavost). Izvršno in jako uspešno sredstvo, pa popolno neškodljivo proti temu je **podtrebušna maža** od **Bog. Sturzeneggerja** Herisau, kanton Appenzell, Švica.

Dunajska borza 4. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gl. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 . 65 .
1860 drž. posojilo	110 . — .
Akcije narodne banke	830 . — .
Kreditne akcije	147 . 80 .
London	123 . 20 .
Napol.	9 . 85 .
C. k. cekini	5 . 89 .
Srebro	104 . 75 .

Tržne cene

v Ljubljani 4. novembra t. l.
Pšenica hektoliter 8 gl. 94 kr.; — rež 6 gl. 50 kr.; — ječmen 4 gl. 71 kr.; — oves 3 gl. — 41 kr.; ajda 6 gl. 16 kr.; — prosó 5 gl. 04 kr.; — koruza 6 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gl. 13 kr.; — fižol hektoliter 10 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gl. 82 kr.; — špeh frišen — gl. 66 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 60 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 05 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Išče se (345—1)

z dobrimi spričevali **dratar** (Drahtzieher), ali izučen **ključar**, ali **konjski kovač**; dobi takoj službo v dratariji pri

Franz Pirca in sinovih v Kropi.

Novo sladko

Ljutomersko vino

liter po 40 kr.

se toči

v gostilni „pri zvezdi“

na cesar Jožefovem trgu. (344—2)

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzenegger-ja** v **Merisau** (Švica). Mnoga spričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu. Razpošilja se v piskerčkih po 3 gl. 20 kr. a. v. po **B. Sturzenegger-ju** samem, ali pa po deželnej lekarni **g. E. Bir-schitz** v Ljubljani. (329-3)

Naznanilo.

Dozvoljsem si s tem svojim p. n. naročnikom in občinstvu naznanjati, da od denes zanaprej v mojej prodaja nici tudi

gorko šokolado, čaj, punš in haš-pastete

serviram; tudi je pri meni **bralna soba** z več ilustriranimi in dnevnimi časniki. Za mnogobrojno obiskovanje prosim z odličnim spoštovanjem

Rudolf Kirbiš, konditor,
prej Kaprec, kongresni trg.

(341-3)

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa
v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajskej cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejšo okinčanega.

ZALOGA

domačih in inozemskih **snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje**, kakor tudi preprog.

Prezematata tudi **tapetiranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij** itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje **zastonj**, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za **plačilo na obroke**. (248-16)

Cene so kar najmožeče nizke.

Za vsako gospodinjstvo

priporočamo za zimski čas

za neizrečeno nizko ceno **5 gl. 50 kr.** sledeče praktične in dobre predmete:

1 lepo petrolejevo lampo z varnostnim gorivom.	6 pravih karlsbadskih porcelanovih podstavkov.
1 aparat za čaj kuhati, s katerim se v 2 minutah naredi najboljši čaj.	6 čajevih žlic iz britanskega srebra.
1 pravi karlsbadski porcelanov vrč za čaj.	1 lepo škatljo za sladkor z veksirnim zaklopom.
6 pravih karlsbadskih porcelanovih skudelic za čaj.	1 britanske klešče za sladkor.
	1 praktično čajevce cedilo.
	2 krasna salonska svečnika iz bronza s figurami.

Vsi tukaj navedeni povse lepi in praktični predmeti stanejo skup le **5 gl. 50 kr. av. velj.** in se dobivajo iz novo odprtega **velekega prodajališča** (301-5)

Blau & Kann,

Dunaj, mesto, Babenbergerstrasse št. 1.

Zavijanje zastonj. Pošiljatev proti kasi ali povzetju.

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30% znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelhelma & Co.,

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.

	prej	sedaj		prej	sedaj
6 žlic za kavo	gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za turški		
6 navadnih žlic	" 7.50,	" 2.75	tobak	gl. 4.—,	gl. 1.50
6 nožev za obed	" 7.50,	" 2.75	6 mal. tas za sladkor	" 3.50,	" 1.20
6 vilc	" 7.50,	" 2.75	1 posodica za maslo	" 3.—,	" 1.50
1 vel. žlica za juho	" 5.—,	" 2.50	3 korke s podobami	" 3.—,	kr. 90
1 " " mleko	" 3.—,	" 1.50	1 par svečnikov	" 6.—,	gl. 3.—
1 moka skledica z žlico	" 6.—,	" 3.—	1 majolka za čaj	" 8.—,	" 6.—
			1 posoda za olje i oset	" 8.—,	" 5.—

Posebno za darila pripravno!

6 nožev,	vseh 24 komadov v	6 desertnih nožev,	vseh 24 komadov v
6 vilc,	elegantnem etuiju na-	6 vilc,	elegantnem etuiju
6 žlic	mesto gl. 24 samo	6 " žlic,	namesto gl. 26
6 žlic za kavo,	9 gl. 50 kr.	6 postavcev za nože,	samo gl. 9.75.

Najnovejša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pogrnene mize, girandole, posipalci za sladkor, čašice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobotrebce, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj razpošilja se točno in vestno proti poštnem povzetku. Na zahtevanje dopošilja se tudi razločeni cenik brezplačno. (142-11)

Štev. 5599.

(327-3)

Razpis

vrtnarske službe na deželnej vino- in sadjerejskejši šoli v Slapu poleg Vipave.

Na deželnej vino- in sadjerejskejši šoli v Slapu poleg Vipave je oddati služba vrtnarja za praktični poduk učencev, za opravljanje dela v sadnem, v zelenjadnem in v botanično pomologičnem vrtu in bučelarstvu.

Prošnjiki za to službo z letno plačo 250 gl., prostim stanovanjem, ter ako morda treba z brezplačnim užitkom zelenjave, naj dokažejo, da so neoženjeni, da so čvrstega zdravja, lepega vedenja, slovenskega jezika zmožni, in da so v sadje-, zelenjado- in čebelorejši prav dobro, in če mogoče tudi v cveticorejši izurjeni.

Prošnje z navedenimi dokazi naj se do **20. novembra 1. 1876** če mogoče osobno, izroče vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole v Slapu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani 14. oktobra 1876.

Vsem bolnikom, kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljenji, se branje slavne, v 68 natish izšle, 500 strani močne knjige: **Dr. Airy's Naturheilmethoden** ne more dost priporočati. Cena 60 kr. avst. velj. dobiva se po vsakej knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 5 kr. tudi direktno od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig. Spričevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bode nezadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspehi govore! (330-2)

L. največji établissement za moško obleko

na Kranjskem

M. Neumann-a v Ljubljani,

Lukman-ova hiša,

priporoča za sedanjo sezono v največjej izbirkii:

Popolne jesenske oprave	od gl. 20, 24 do 40
Zimske suknje, s klotom ali snovno podlago	" " 18, 25 " 50
Suknje za lov, iz klobučine ali lodna, podložene	" " 7, 9 " 16
Plašči za pot, iz snovi in lodna, podloženi	" " 12, 16 " 30
Mencikovi, iz snovi in lodna, podloženi	" " 15, 18 " 40
Mestni kožuhi, z bizamovo podlago, podloženi	" " 60, 70 " 80
Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni, podloženi	" " 45, 55 " 100
Kožuhi za na lov, z belimi jagnjetovimi kožami, podloženi	" " 16, 18 " 25
Spanjske suknje	" " 9, 12 " 18
Dežni plašči	" " 9, 12 " 25

Obleke za dečke in otroke

za vsako starost, po čudno nizkih cenah.

Najnovejše in najelegantnejše

v konfekciji za dame

po dunajskejši in pariškejši modi.

(313-5)